

Posamezna številka „Dneva“ stane 6 vin., ravno toliko številka „Bodeča Neža“.

„DAN“ izhaja vsaki dan xjutraj; tudi ob nedeljah in praznikih. Vsako nedeljo ima humoristično prilogo „BODEČA NEŽA“. Za ljubljanske naročnike stane „Dan“ s prilogo dostavljan na dom celoletno 20 K, mesečno 1,70 K; brez priloge celoletno 18 K, mesečno 1,50 K. Za zunanje naročnike stane „Dan“ s prilogo celoletno 22 K, četrtletno 5,50 K, mesečno 1,90 K. — Naročnina se pošilja upravištva.

Telefon številka 118.

DAN

Neodvisen političen dnevnik s tedensko humoristično prilogo Bodeča Neža.

Posamezna številka „Dneva“ stane 6 vin., ravno toliko številka „Bodeča Neža“.

Uredništvo in upravištvo: Ljubljana, Franciškanska ulica številka 6.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Refrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiis se ne vračajo. Za oglase se plača peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 20 v. Pri večkratnem oglašanju popust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Odgovorni urednik: Ladislav Konec. Last in tisk: „Družinsko tiskarno“. Telefon številka 118.

Sokolski zlet v Ljubljani prepovedan.

Vloži se pritožba. — Zveza vstraja pri sklepu, da se zlet vrši. — Položaj v Draču nerazjasnen. — Katoliški Albanci se obotavljajo.

Prepoved!

III. Slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani 1914.

Predsedstvo »Slovenske Sokolske Zveze« je prejelo v soboto dne 20. t. m. ob pol 6. uri zvečer od C. kr. policijskega ravnateljstva v Ljubljani sledeči odlok z dne 20. junija 1914, št. 104/3/pr.:

»Z vlogo z dne 5. februarja t. l. naznanilo je ugledno predsedstvo, da namerava prirediti v dneh 15., 16. in 17. avgusta 1914 v Ljubljani vsesokolski zlet, na katerega se bodo povabile vse, v mednarodni telovadni zvezi združene telovadne organizacije.

C. kr. policijsko ravnateljstvo prepoveduje z smislu § 6. zakona k shodnem pravu prireditve omenjenega zleta z ozirom na javno varnost in javni blagor.

Dejstvo, da se naj vsesokolskega zleta udeležijo ne samo tuzemske, temveč tudi inozemske korporacije, bi lahko imelo posledice na političnem polju, katere bi nasprotovale državnim interesom in nevarno učinkovale na javni blagor.

Zoper ta odlok prosta je pritožba na C. kr. deželno predsedstvo, ki bi se morala vložiti pri tukašnjemu uradu tekom 8 dni po vročitvi te prepovedi.

C. kr. vladni svetnik in policijski ravnatelj.

Zvezni odbor je v svoji seji dne 21. t. m. sklenil sledeče:

»Ker so na zlet vabljeni inozemske organizacije strogo telovadnega značaja in docela nepolitične, je vložiti pritožbo in bo storil zvezni odbor vse korake, da se razveljavi prepoved.

Glede na določno izražene razloge prepovedi, pa ima odbor vsekor trdno prepričanje, da se zlet dovoli vsaj z omejitvijo na sokolske organizacije v naši monarhiji ter pozivlja slovenske sokolske zveze in društva, da svoje priprave za zlet nadaljujejo kar naintenzivneje.

Odbor Slovenske Sokolske Zveze.

Nauk iz Albanije.

Človek bi ne verjel, da se morejo tudi t. zv. kulturni narodi od nekulturnih marsičesa učiti. Kultura — posebno napačna — namreč lahko slabo upliva na narod in ga pokvari. Albanci so narod brez kulture — toda nečesa se evropski narodi lahko uče od teh divjih plemen: namreč: ljubezni do svobode in domovine!

Grof Berchtold in drugi diplomati so dobili od Albancev že precej pouka, dobro bi bilo, da si jih, kar se njih dobre strani tiče, tudi mi vzamemo za zgled.

Da so se Albanci upirali Srbom, se ne moremo čuditi, ker so živeli Albanci s Srbi v večstoletnem boju in so jih za hrbtno šuntali razni turški, avstrijski in drugi hujskači in agentje.

Albanci pa so izredno hitro spoznali svoj položaj in so postavili vse moči za to, da bo njih domovina res svobodna. V tem se niso dali zapeljati nobenim sladkim besedam in zlatim darovom, ampak so se z enako odločnostjo uprli tujemu švabskemu knezu, kakor drugim tujcem, ki so prišli v njih domovino.

To je tim bolj občudovati, ker se jim je od strani Italijanov in Nemcev obetalo zlate gradove.

Dasi Albancev v njih bojih ne vodi vselej najlepši namen in tudi ne ki ustaje in bojev imajo razno ozadje — priznati jim moramo požrtvovalnost, s katero se bojujejo proti tujcem.

Albanci imajo tem težje stališče ker so osamljeni, nimajo sorodnih narodov okoli sebe, štejejo le en milijon, kakor mi Slovenci, in vendar nečejo, da bi Švab gospodarili na njihovih tleh.

Pomislimo, kaj bi storili mi, ko bi dobili svojega kneza ali vojvoda in svobodno Slovenijo. To bi ga z veseljem sprejeli, pa če bi nam poslali ne vem kakšnega Švaba. Najbrže bi pri tem celo na Jugoslovanstvo pozabili. In Bog ve, kako ponižno bi se klanjali knezu in kakšne hvale bi peli onim, ki bi ga nam poslali.

V tem oziru nam lahko Albanci imponirajo.

Zanimivo je pri tem celo to, da se branijo vsiljenega kneza z istimi puškami, ki so jih pred časom prejeli od Avstrije in Italije.

Koliko življenj je stala ta obupna borba!

Primerjamo s tem našo »požrtvovalnost«, ko že stokamo, če je treba dati »mali dar, domu na altar«, ko smatramo za žrtev, če pošteno priznamo svoje narodno prepričanje, ko se že čudimo, če kdo izpostavi v nevarnost svojo »karjiero«, ko zahteva narodnih pravic! Kako ponižno se klanja naš človek pred švabskim uradnikom, kako se boji vsake »višje nevolje«, kako pasje ponižno seže po vsakem daru »od zgoraj«.

Albancem pa so dali samostojnost in švabskega kneza — pa ob njega ne marajo, ker vedo kaj sledi. Albanci bodo dokazali, kako se treba braniti Švaba.

Vid bo moral iti in Albanci bodo onemogočili germansko trdnjavo, ki so jo hoteli Nemci s »samostojno Albanijo« postaviti ob Adrij.

Nemška domišljavost je mislila, da mora obvladati Albanijo tako ali tako! Zakaj pa ne! Saj gre to drugod tako lahko. A tu ne pojde! Toda nekulturni Albanci bodo kulturno Evropo naučili, kako je treba braniti svobodo do domovine. Oni ne marajo kulture, v kateri mi poginjamo!

Vsiljena kultura ni prava kultura — zato se švabske kulture Albanci ne bojijo. Če nekaj leži na njih, najbrže več ne pripoznajo, da so Albanci na svojih tleh doma, kakor so to n. pr. storili Nemci nasproti nam.

Klerikalna gospoda hoče imeti svoj teater.

(K gledališkemu vprašanju smo prejeli iz vrst občinstva sledeči dopis, ki ga radevolje priobčimo, ker nas veseli, da se je začelo občinstvo zanimati za slov. gledališče.)

Intrige klerikalcev proti slov. gledališču je treba prav razumeti. Že zadnjič ste o tem povedali par besedi. Dovolite še meni besedo:

Kdo uničuje sokola in njegov naraščaj.

Sovražnik na delu.

Postavili so tam za gradom »Ljudski oder« ter obetali, da zatejni slavo slov. gledališča. Pa njih up je šel po vodi. Inteligenca ni posečala njih predstav in tudi priprosto ljudstvo ni hotelo nositi svojih težko prisluznih grošev za take predstave, in kakor s »Katoliškim domom«, ki je prišel na boben, tako so pogoreli klerikalci tudi z »Ljudskim domom«.

Klerikalna gospoda hoče imeti svoj teater v Ljubljani. Kdo bi jim zameril, če hočejo tudi zabave in pa če želijo svojim someščanom pokazati svoje talente. Ker so jim razmere v »Ljudskem domu« preordiner, ker pohaja tja le bolj »gmajnovk« — kakor so se blagovolili izraziti neka soproga klerikalnega velmoža — ter vendarle hrepenijo, da se pokažejo v boljši družbi hočejo hoditi pozimi v gledališče. Pa ti šmentani principi, ti branijo klerikalcem posečati slovenske predstave, če vodijo gledališče liberalci. Kakor ne zabajajo klerikalci v liberalne gostilne in kavarne, tako — to je jasno — ne morejo hoditi klerikalci v »liberalno« gledališče. Liberalce torej proč od vodstva gledališča, da nam bodo naši »principi« dovolili hoditi v gledališče.

Kdo pa je prejšnja leta videl Susteršiče, Zajce, Štefete i. dr. klerikalne družine v slovenskem gledališču? Preteklo zimo so hodili, ko ni prirejalo predstav »liberalno« »Dramatično društvo«. Da bodo mo-

gli Susteršiči, Zajci, Štefeti in druge klerikalne korifeje v teater je treba ubiti »Dramatično društvo«. Kaj potem, to nimj ni mar, samo da so liberalce izpodrinili. Publika se bo pa že navadila in še vesela bo in v čast si bo menda štela, da bo lahko v gledišču gledala svetle obraze močnejših klerikalnih gospodov. Mogoče izgine potem antipatija do njih tudi pri ljubljanskih volitvah.

Če pa mislijo klerikalni veljaki, da bo publika kar tako pozabila s kako podlostjo so oni ubili tako lepo se razvijajoče slovensko gledališče, kako hudobijo so storili klerikalci s tem, da so iz gole samopašnosti zatrlji matico slovenske dramatike, da s tem niso oškodovali le Ljubljano, temveč vsa slovensko dramatično gobječa društva, katerim je bilo in je »Dramatično društvo v Ljubljani« velika opora; če mislijo klerikalci, da bo slovensko ljudstvo še poljubavalo roke, ki so mu porušile hišo umetnosti, se pač zelo motijo.

100.000 K
nagrade
ali
obrnite

LISTEK

M. ZEVAKO:

Srce in meč.

Roman iz francoske zgodovine. (Dalje.)

»Pomeniva se enkrat za vselej!« je dejal Pardajan. »Ali lev? Ali pes? Ali osel?«

»Z bičem te razsekam, na drobne konce!«

»Glej, glej! Menil sem, da je tvoje orožje meč! Kdo je pa slutil, da se vojskujesh z bičem, kakor hlapič!«

»Gospod, izročite mi svoj meč!« Je zarohnel iznova gardni kapitan vojvode Anžovinskega. »V imenu kralja, dajte svoj meč!«

»Tebi v vamp ali v grlo, kamor ti je ljubše!« je škrtal Pardajan.

»Končajmo že!« je dejal Danvil.

Ta prizor je trajal mnogo manj časa, nego ga je treba, da ga prečitaš. Omeniti moramo tudi, da se je pomaknil od steherni teh psov, ki so se križale in žvenketale kakor rapirji, kader se vežejo k borbi, ves krog za korak naprej, zožujoč se okoli Pardajana, ki je stal še vedno pred svojimi vrati. Tudi, ko je ukazal maršal, naj končajo, so se pomaknili jezdeci bliže.

Vsi so držali v rokah meče.

Za tem krogom, na desni in na levi, je bila ulica črna ljudi, glasna.

razburjena in nervozna je pritiskala množica med daljnim bučanjem fanfar, ob donenju zvonov in gromu kanonov, da vidi, kaj se godi; skozi okna se je sklanjala na stotine radovednežev.

»Dobe ga!« je kriknil eden.

»Mrtvega ali živega!« je pritrtila ženska, ki je držala z gizdalini.

»Živel sivobrež!« je viknil paglavec z bližnje střehe.

Pardajan je mignil dečku v pozdrav in se mu nasmehnil.

»Naprej je zarohnel Henrik Monmoransiški.

»Samo trenotek, prosim!« je rekel žolčen glas. »Ta gospod je oče nekega viteza de Pardajana, ki se je drznil razžaliti njegovo Veličanstvo v Luvru, v njegovem lastnem kabinetu! Primimo ga živega! Natezalnica naj ga pripravi, da pove, kje je njegov sin!«

»Morever je govoril tako. Njegov nasvet je bil strašen. Krvava luč se je ukresala v Danvilovih očeh. Vitez, sin tega starca, je tudi poznal tajnost njegove zarote. Ah, če bi mogel uničiti obadva z enim mahom!... V trenotku, ko so izpodbodli jezdeci svoje konje in se zaleteli nad Pardajana, je kriknil maršal:

»Da, da! Primitte ga živega, da pove, kje je njegov sin!...«

»Evo ga!« je zagrmel glas, tako zveneč in besen, da je oblila vso divjo tolpo zona.

Se tisti hip je nastal med četo ne-

popisen nered: videl si pasti enega izmed jezdecev, ki se je zavalil po cestnem prahu; namesto njega se je pojavil na njegovem konju mlad mož, z usmevom otrplim in strastni ironiji, toda s plamenom v očeh; ta novodoljec je zbegal s smelim manevrom konja, ki se ga je bil polastil, obdeloval mu boke z ostragami in lomeč mu gobec z besnimi potegljaji za udo; žival je rezgetala od bolečine, začela je biti na vse strani, da so se kresale iskre izpod kopit; in stari Pardajan je kriknil v brezumni radosti in hkrati smrtni tesnobi svojega očetovskega srca:

»Sinko moj!...«

»Le dobro se drživa, gospod,« je odgovoril vitez hladno.

Zakaj bil je on... Evo, kaj se je bilo zgodilo:

Na povratku iz hiše v ulici Haš je bila ustavila viteza množica, ki je čakala kraljevskega izpreveda. Toda je za nekaj hipov: s krepkimi komolci si je napravil pot in jo nadaljeval proti krčmi pri »Mrličih, ki govorita« — ko je zdajci udrla množica v ulico Monmartre, po kateri je imel priti kralj s svojim spremstvom. Vitez je prišel tako naravno tudi v Monmartroško ulico in stopil vanjo baš v trenotku, ko so se oddaljevali poslednji jezdeci kraljevega spremstva proti Seni.

Tam je stala ogromna skupina zijač okrog nečesa njemu nevidnega. Dobro pa je videl Pardajan visoko

postavo maršala Danvilskega. Že je hotel mimo; takrat pa je pogledal natančneje jezdece, katerih glave so mogle iz množice, ter spoznal Moreverta in gizdaline. Zdelo se je, da se pomikujejo proti nekim vratom, izmenjavaje med seboj besede, spremljane po mnogih pretečih gestah in tičoč se očitno nekega pešca, ki so ga imeli obkolienega.

Prva vitezova misel je bila, umikati se, da ga ne spoznajo, in skušati priti v ulico Tikton. In že je začel svoje umikanje, kar se je zadelo, da sliši glas svojega očeta! Se tisti hip se je zaletel s povešeno glavo med množico. Sunki s pestjo in s komolcem, brce z nogo, ogorčeno kričanje purgarijev!

Zletel je skoz kakor vihra. V parhipih je bil pri jezdecih, ki so obdajali Pardajana. Zagledal je svojega očeta naslonjenega k vratom in nastavljačočega meč proti tolpi, ki se je bila zagnala v naskok.

Vitez je pogledal okrog sebe, kakor da se hoče posvetovati z okolnostmi; nasmehnil se je. V skrajnih prilikah so mu bili lastni takšni usmevi, ostri kakor mečeva klina, in strašno jih je bilo videti. Z naglo gesto je prijel za ročnik svojega rapirja. Z drugo gesto je izdrl bodalo.

Nato je planil.

Prijeti se za repni jermen prvega konja, ki ga je videl pred seboj, vzpeti se z enim skokom na sedlo, nastaviti končico svojega bodala

osuplemu in prestrašenemu jezdecu na grlo — vse to mu je bilo delo trenotka.

»Doj, gospod!« je dejal vitez z ledenim usmevom.

»Ali blaznite, gospod?«

»Ne, toda truden sem in potrebujem konja. Doj, drugače vas ubijem!«

Jezdec je dvignil ročnik svojega meča, da se izbehi čudnega nasprotnika z udarcem po glavi. Toda zmanjkalo mu je časa, da bi izvršil svojo kretino. Zadel ga je sunek z bodalom v sredo prsi. Zvrnil se je, zvalil se na tla. Vitez je zajahal konja in izdrl rapir. Besno je planil naprej. Vse to je bilo storjeno s hitrostjo bliska.

»Sinko moj!« je zarjul stari Pardajan.

Vitez se mu je nasmehnil.

Fantastično je bilo gledati tega besneža, jahajočega kakor na živahli Skrivnega Razodetja; sleherna njegova gesta je bila kakor strela, njegova ogromni rapir je pisal bliske in razmetaval rdeče srage, kolikorkrat se je izprožil, njegov konj je skakal, vzpenjal se, bil na desno, bil na levo, divji do blaznosti! Obličje jezdečevega pa je ostalo negibno, živ obraz ironije, usta stisnjena, kakor da zalučijo zdaj in zdaj hudomušno šalo, oči bolj polne bridkih sladkih misli nego morilnega gneva...

(Dalje.)

Babilonski stolp ali dež. elektrarna.

(Dopis z Gorenjskega.)

Kakor so si nekdanji Babilonci postavili svoj svetopisninski zgodovinski stolp, tako si je tudi kranjski klerikalizem na vrhuncu svoje slave postavil monumentalni spomenik zmešnjave v podobi dež. električne centrale.

Strahoten je prizor na stavbo, na strmini pred nabiralnikom se vzdiguje portal, izpod katerega je napejana 1. m. v premeru debela železna cev nad zemeljsko gladino, pod cevjo je prostorn terek, ob strani pa lepa cesta, ki vodi proti Savi, vsled česar prizadete parcele razkosane, kar povzroča pri obdelovanju veliko sitnosti in škode.

Kaj pa prebivalci in kritike? Kaj takega bi se pred nekoliko časom ne bi bilo nadejati. Vse to je povzročila elektrika; dež. odbor oziroma Lampe je sklepal z raznimi posestniki pogodbe, katere je le deloma splošni, ali jih sploh izpolniti neče, tako se je za neko vžitino zahtevala odškodnina na več tisoč kron in se je končno tudi priznala, pozneje pa dež. odbor niti toliko stotakov ni pripoznal. V drugem kraju je električna naprava prestrigla dotok vode, posestniki so se temu protivili ter zahtevali, da jim mesto tega dež. odbor napravi vodovod na lastne stroške, kar se je rađe volje tudi sprejelo. Da bi bila ta obveznost tem sigurnejša so udeleženci zaprosili, naj se vpiše tudi v zapisnik, a dr. Lampe jih je ujel s pripombo: ako se stavi v zapisnik, da bo dež. odbor na lastne stroške gradil vodovod, je drž. podpora izgubljena (?), in prizadeti so trditvi katoliškega duhovnika dr. bogoslovja verjeti ter spustiti dotično klavzulo staviti v zapisnik. In kaj sedaj? Deželni odbor neče o vodovodu ničesar slišati. — To je poštenje! V raznih slučajih s posamezniki sklenjene pismene pogodbe ter oblastveno potrjene načrte, hoče dež. odbor samolastno spreminjati ali jih celo neče izpolniti, da prišlo je tako daleč, da se dež. odboru napoveduje tožba za izpolnitev pogojev. To je značajnost!

Domačine se prezira pri delu in zaslužku; prvi in dobro plačan je tujejec, domačin se uporablja le za silo in po cenil. Končno je elektrika ljudstvu odprla oči, ker je obdrgnila tudi njih mošnjičke. Dosihmal je ljudstvo verjelo klerikalnim mogotcem, zlasti duhovnikom, sedaj pa so jih spoznali kot prave lažljube in nepoštenjake; obmetava se jim z najsramotilnejšimi imeni ter razburjeno kritikuje njih ravnanje. Čujejo se glasovi; sedaj naj bi prišle volitve in učinek bi bil ves drugačen.

V najkrajšem času bo prišlo prebivalstvo do spoznanja, kajti klerikalizem se bo sam uničil. In vse bi še bilo, ko bi z odhodom kapacitet z njih mest izgubili tudi milijonski dolgovi, ki pa bodo ostali v poravnavo davkoplačevalcem.

Štajersko.

Nevoja proti »Südmarkl«. »Südmarka« naseljuje seveda še vedno po naši meji v Slovenskih Goricah. Naseljuje navadno le Nemce iz Prusije, torej protestante. Sedaj namerava iti »Südmarka« še en korak dalje. Vabi potom ineratarov nemške posestniške sinove, da naj gredo na nemška posestva v Sloven. Goricah v svrhu kmetijskega izobraževanja. Pri tem pa hkratu tudi zahteva »Südmarka«, da morajo biti ti praktikantje protestantskega veroizpovedanja. Nemški klerikalci gredo vedno v boj za »Südmarko«. Sedaj so seveda navidezno strašno razburjeni, a dolgo pač ne bo trpelo, da se bo vilhar zopet polegel in bodo šli nemški klerikalci v boj za »Südmarko«. Slovenski klerikalci, kakšna je za vas morala, ki sledi iz navedenega.

Nemški klerikalci so pričeli po vseh krajih, zlasti pa v Gradcu, s političnimi organizacijami. V Gradcu so v vseh okrajih ustanovili klerikalna, strankarsko - politična društva, ki imajo zgolj le namen, poglobiti klerikalno politično delo in premagati klerikalcem v Gradcu do večje moči in veljave, po deželi pa njih vpliv utrditi. Ti najnovejši nemški jezuitiski poskusi priti sčasoma do nadvlade, govore mnogo in kažejo, da je klerikalna nevarnost povsod enaka.

V Mariboru so pretečeno nedeljo neki nemški pajaci z spodnještajerskih nemških gnezd nekaj razsajali in tulili. Zakaj je šlo, se ne vemo. Sodeč po tem, kar smo žalibože morali gledati, se nam zdi, da so si prišli hladiti tevtonsko kri s pivom. Kajti videli smo sicer pre mnogo pijanih kavk in neko rjovenje, drugo pa nič. Nemčurji trde, da so to bili — pevci. Dvomimo, da stvar odgovarja resnici.

Zgaje so naši klerikalci. Že zadnjič smo reagirali na razne klerikalne laži in slepomiselnosti glede našega slovenskega učiteljskega naraščanja. Klerikalci bi radi imeli po kranjskem vzoru tudi pri nas svoje slomskarje, pa se jim kar prav nič neče posrečiti in nimajo drugega, kot vedno zopet dolge nosove in vedno več blamaž. Hvala Bogu!

Goriško.

»Prizni goriški Lahl« so proglasili bojkot Slovincem in začeli znova razširjati sovražstvo proti nam. »La Libertas« je prinesla zadnjo soboto članek, poln sovražstva in hujskanja proti goriškim Slovincem. Vprašamo, kaj naj Lahi bojkotirajo? Sebe? Toliko bolj za nas! Nas? Slabše za ne! Brez nas se ne da v Gorici več računati. Naši ljudje pa naj se dobro zavedajo svoje narodne dolžnosti, katero naj vestno izpolnjujejo vselej in povsod! Brez našega denarja bo Lahom upadel pogum hujskanja.

Izd obravnave Konlede priobčimo prihodnjič.

Svojo gospodinjjo onečastil! Pred tržiškim sodiščem se je že del časa vlekla razprava proti nekemu višjemu uradniku v ladjedelnici. Uradnika je tožila njegova bivša gospodinja, da jo por pretzevo poroke onečastil. Kmalu se je pokazal tudi sad medsebojnega občevanja! Zapeljivec je bil končno popolnoma oprščen, kar je vzbudilo veliko začudenje v mestu, kjer se o stvari govorijo najrazličnejše stvari.

Dnevno.

Scotus Viator (Watson) je znamenit angleški publicist, ki je tudi pri nas dobro znan po svojih spisih o jugoslovanskem vprašanju. Z njim je te dni govoril dr. Leopold Lenard o slovenskem vprašanju. Pri tej priliki je rekel Scotus Viator — kakor poroča dr. Lenard v »Slovincu« — da se da jugoslovansko vprašanje sploh v monarhiji rešiti na dva načina: na manj radikalen in bolj radikalen. V prvem slučaju (mislil na trializem, v katerega noben pameten človek več ne veruje) bi se slovensko vprašanje dosti ugod. rešilo, samo Trst bi Slovinci izgubili, ki bi s svojo okolico bil nekako neposr. državno ožemje, nekak condominium vseh avstrijskih narodov. V drugem slučaju, pri bolj radikalni rešitvi, bi se pa Slovincem slabeje godilo, ker bi bile Nemčija na vsak način hotela dobiti dostop do Trsta in s tem, seveda, velik del slovenskega ozemlja, preko katerega vodi pot do Trsta. Natančneje se ne moremo izražati, saj je tudi dr. Lenard zelo previdno pisal. Priobčil pa je dr. Lenard ta razgovor v »Slovincu« z očitnim namenom, da zastraži jugoslovanske nacionaliste na Slovenskem in jih pridobi za trializem, v katerega — kakor smo že omenili — nobeden pameten človek več ne veruje. Dr. Lenard je, seveda, mislil, da se bodo vsi poklonili pred avtoriteto Scotusa Viatorja, ki pa s političnimi prognozami nikdar ni imel sreče. Znano je, da je Scotus Viator pred balkansko vojno Srbijo silno podcenjeval. Bolgarsko pa ravnotako precenjeval in je prerokoval, da bo Bolgarska združila okoli sebe Jugoslovane. Bregalnica ga je demantirala in demantiran bo tudi v rešitvi slovenskega vprašanja. Zagrebško »Narodo Jedinstvo«, ki je ravno v splošni evropski politiki izbornu informirano, dokazuje, da se bodo Slovinci morali zahvaliti največ morda ravno dejstvu, da stojijo na poti, po kateri hoče Nemčija priti na Adrijo, da se njihovo vprašanje ugodno reši. Seveda: Nemčija ne more priti do Adrije drugače, kakor ako poprej premaga vso Evropo, kar je pa, seveda, kratko malo izključeno! Proti temu svojemu načrtu ima Nemčija Rusijo, Anglijo, Francijo, Italijo in Balkan! Ali ni to zadostna garancija, da Nemčija nikdar ne dobi slovensk. ozemlja? To bi bilo lahko jasno Scotusu Viatorju, dr. Lendaru in »Slovincu«. Torej: nikar ne strašiti z Nemci, za katere je in ostane slovensko ozemlje — kislo grozdje!

Veliko razumevanja za sokolsko misel je pokazal okolišni odbor v Nišu (na Srbskem), ki je sklenil sezidati v Nišu velik sokolski dom. Srbsko sokolstvo je mlajše od slovenskega, ampak pri takem razumevanju, ki ga prikazujejo v Srbiji vse javne korporacije in zasebniki za sokolstvo, se bo srbsko sokolstvo kmalu izredno razvilo, posebno, ker ga podpira tudi država, česar pri nas ni — nasprotno, država stori vse, da našemu sokolstvu meče polena pod noge in ga ovira pri njegovem delovanju kjer in kolikor le more.

Kurjač, ki se je rešil pri dveh največjih pomorskih nesrečah. Med rešenimi ljudmi na ponesrečenem

parniku »Empress of Ireland« se nahaja tudi mlad mož, kateremu se pa ne pozna na obrazu grozote, ki jo je doživel. Ta mladi mož se imenuje William Clarg in je edini mož na svetu, ki je doživel obe največji pomorski nesreči in ki se je v obeh slučajih rešil. Clarg je bil kurjač »Titanica«. Takoj po oni grozni katastrofi, ki je zadelo nesrečno ladjo in pri kateri se je vseeno rešil, je nastopil službo kurjača na parniku »Empress of Ireland«. Ko so ga vprašali, če bo še tretjič kurjač, je odgovoril smehljaje: »Za nas morarje to je zelo fatalno, če se nam pripeti v takem slučaju nesreča tretjič — jaz bom kljub temu kuril.«

Orožnik ustrelil napadalca. V Zvorniku v Bosni je napadel kmet Todič nekega orožnika s sekuro. Ker je bil orožnik v nevarnosti za svoje življenje, je Todič ustrelil.

Poneverbe tajnika »Zveze avstrijsko-ogrskih tovarn za sladkor«. Kakor se iz Prage poroča, so prišli v »Zvezi avstrijsko-ogrskih tovarn za sladkor« na sled velikim poneverbam, ki jih je izvršil tajnik »Zveze« Bušek. Tajnik je priznal, da je ves poneverjeni denar 40.000 kron izgubil pri igri na borzi.

Fotografije cesarja Viljema. Nemški listi prinašajo zanimivo vest, kako se obnaša cesar Viljem II., kadar se da fotografirati. Da se da rad fotografirati, o tem danes gotovo nihče ne dvomi. Vzemite katerikoli nemški ilustrirani časopis v roke in povsod boste našli kako fotografijo »Kaiserja«. Viljem noče biti nikdar na fotografiji preveč familijaren. Misli namreč, da bi lahko tudi nasmeš na fotografiji zmanjšal pri njegovih podanihkih respekt pred njim! (In vendar je veliko slik, na katerih se Viljem smeje na vse grlo!)

Čujte, kaj pripoveduje dvorni fotograf: »Nekega dne sem bil poklican, naj pridem fotografirati vladarja v njegov palači. Prišel sem in cesar je bil ravno med dvema slikarjema. Ker ni hotel izgubiti niti minute, se je dal fotografirati v isti sobi, kjer sta delala slikarja. Bil je oblečen v uniformo avstrijskega generala konjenstva. Približal se mi je z umerjenim korakom in me je vprašal, kam naj se postavi. Cesar se da fotografirati le stoje; sedeči človek ba je ne vzbija toliko respekta. Začel sem fotografirati. V treh četrtih ure sem vzel petintrideset posnetkov. Cesar je vsako pot spremenil izraz obličja.

Drugi dan sem mu prinesel pokazat posnetke. Izbral je samo enega in je naročil za šest tisoč mark fotografij.

Nevarna igra z levom. Znani borilec Fret Markussen iz Hamburga je imel v svojem vrtu mladega leva, ki ga je hotel podariti zoologičnemu vrtu. Ko bi morali roparsko zver odpeljati, je Markussen odprl kletko, da bi se še enkrat poigral s svojim prijateljem. Lev, ki je bil drugače zelo miren in krotak, pa je nenadoma skočil kvišku, vrzel se je na Markussena, raztrgal mu obleko in preskočil plot, za katerim so se igrali otroci. Markussen je levo sledil in ga je ustrelil z dvema kroglicama iz samokresa.

Kritičen moment. Pariški »Excelsior« poroča iz Sumatre: Oddelek 35 nizozemskih vojakov se je napotil po stiri poti na pobočje visokih gora. Na eni strani je bila skoro nاپیچna skala, a na drugi strašno brezdno. Nenadoma se je pojavila pred vojaki skupina divjih slonov. Sloni so se ustavili in so dvignili kakor na povelje svoje rilce. Častnik je spoznal grozno nevarnost, v kateri se vojaki nahajajo. S streljanjem na slone se ne bi rešili; sicer pa za to tudi časa ni bilo. Častnik je ukazal vojakom, naj se stisnejo k skali in naj se ne ganejo. Slon, ki je korakal naprej, je potipal z rilcem prvega in nato drugega vojaka, na kar je zatulil. Na to povelje je korakala truma slonov naprej, ne da bi napravila vojakom kaj žalega. Sloni so menda mislili, da imajo pred seboj sohe. Vojaki se po odhodu slonov niso mogli niti ganiti.

Sam si je izkopal grob. Pri mošonskem sv. Petru na Slovaškem so našli te dni orožniki v enem poldrug meter globokem grobu, izkopanem na travniku, neznanega človeka mrtvega. Bil je ves slečen, le srjaco je imel na sebi. Pod glavo je imel zloženo obleko, v roki pa je držal križ in pipo. Dognali so, da je bil neznanec močno bolan na pljučih, in ker niso našli ničesar v njegovem želodcu, se sodi, da je umrl lakote, da si je sam izkopal grob in da je legel vanj. Kdo je neznanec, se doslej še ni moglo dognati.

Zalostna kulturna silka. Na Ogrskem živi učiteljstvo v veliki bedi, še hušji nego pri nas. O tem govori naslednji slučaj, ki se je odigraval ravno te dni. 33letni Jurij Marušan se je ustrelil na železniški postaji. Ko so ga prepeljali v bolnišnico, je izpovedal sledeče: »Moral sem stre-

ljati nase, ker nisem mogel več gledati, kako moj otroci trpijo...« Kmalu nato je revež umrl in zapustil ženo in šest mladoletnih otrok. K temu ni treba ničesar pripomniti. Vlada, ki je dala proti nemadjarim narodnostim za poslednje volitve več nego 15 milijonov kron, pusti, da učiteljstvo strada.

400.000 zob ukradli. Pri nekem znanem pariškem tovarnarju za umetne zobe so neznanim tatovi ukradli 400.000 nepravih zob v vrednosti 100.000 frankov.

Ljubljana.

— Ze v soboto zvečer se je po Ljubljani govorilo, da je sokolski zlet prepovedan. Splošno se je sodilo, da so to izmišljene novice, da bi se vsled zadnjih dogodkov na Koroskem izzvale kakke demonstracije. Vedelo se je tudi, da je vsa policija pripravljena. Zato se splošno ni verjelo na prepoved. Da se je prepoved izročila v soboto zvečer, tik pred celovškimi »Volkstagom«, to kaže, da se je hotelo nekaj poskusiti, kar so ni posrečilo. Ljubljana se je navadila takih darov in molči. Prišel bo čas, ko bo izpregovorila.

— Ne obupati! III. slovenski vesokolski zlet se bo gotovo vršil, če prav v ožjem obsegu. Bratje, na delo! Vsak prispevaj po možnosti, da vesokolski zlet čim slajnejše uspe! Podpirajte sokolstvo pri njegovih pripravah za zlet!

— Vsak cirkus dobi dovoljenje, da sme priti v Ljubljano, od koder odnese tisoče. Sokolski zlet pa bi bil privabil v Ljubljano tisoče in tisoče ljudi, prinesel bi najmanj 400 tisoč K — in ta zlet je prepovedan. Ljubljansko meščanstvo ima tu svojo besedo.

— Ali je to v zvezi? Po volitvah v žel. svet v trgovsko-obrtni zbornici je »Slovincu« zapretel, češ, da je to uvertura. Štiri dni potem je prišel zakon, glede inkorporacije Šiške in prepoved za sokolski zlet! Za kako ceno se je dosegel ta revanž!

— Veselica pol. napredn. društva za Krakovo in Trnovo se je vršila včeraj v Hribarjevem gaju. Dan je bil jutraj lep in vroč, popoldne je prišel »žegen« v podobi dežja — potem pa se je zjasnilo in je bil jasec večer. Hribarjev gaj je bil poln. Veselico je posetil g. župan dr. Tavčar z družino, in g. posl. dr. Triller, dr. Novak, Mazelle in Turk. Bilo je prav zabavno. Igrala je domžalska godba. Zvečer je bil lep ognjemet s kresom. Dame v paviljonih so prav lepo postregle z jedjo, rožami in pijačo. Ob godbi harmonike so se sukali veseli pari pozno v noč.

— Sokol v Štepanji vasi je imel včeraj svoj nastop. Vaje so prav lepo uspele. Vsled slabega vremena je bilo popoldne bolj malo občinstva, proti večeru pa so se našli gostje od vseh strani in se je razvila vesela zabava.

— Provokacije ljubljanskih renegetov! Včeraj so mislili vsi mirni sprehajalci, ki so šli proti večeru proti Rožniku, da so zašli v kak pragozd, kjer podivjani in nazrti Tevtoni obhajajo svoje barbarske orgije. — Okoli 10. ure je bilo tako »Heul« rjovenje in tuljenje, da je bilo groza. Seveda se razume, da patriotične »Die Wacht am Rhein« ni manjkalo. Scene, ki so se potem vršile v okolici Rožnika nam ni treba omenjati, posebno, ko Slovinci vendar poznajo kulturne navade, katere imajo ljudje, ki hočejo v Ljubljani takozvani »Deutsch-dum«.

— Hrvatje kakor Slovinci ali obratno. Pozorišče: Popoldanski br-zovlak Dunaj - Trst. Direktni voz drugega razreda Budapešta - Milan na progji med Celmem in Ljubljano. Datum 19. junija 1914. Osebe: Slovenski potnik čita »Dan«. Hrvatska družba, mati, hčerka in sinček in še neka druga dama. Občevalni jezik: nemški, pomešan z nekaterimi hrvatskimi besedami: »Glej, mama, Trifail, ovdje je Gijuro. — Kad stignemo u Laibach?« — A, Laibach... Med tem, ko je sinček večinoma govoril hrvatsko, sta mati in hčer neprestano brbrali v švabščini. Sicer pa, Hrvatje kakor Slovinci, v tem smo si docela edni, — nemškutarjenju namreč. Slovinci imamo navado, da z vsakim tujcem začnemo pogovor v tujem jeziku. Zato tako izgleda na naših progah.

— Vzopred I. produkcije gojen-cev »Glasbene Matice« v ponedeljek, dne 22. junija 1914. Spored: 1. Dvo-fak: Humoreska. (Na klavir igra gd. Vladimira Vrstovšek. Sola g. J. Pavčiča, 5. razred.) 2. a) R. Savin: Romanca. b) Fr. Gerbič: Romanca. (Na klavir igra gd. Danica Počivalnik. Sola g. Franc Gerbiča, 5. razred.) 3. a) H. pl. Káan: Berceuse, b) G. Fr. Händel: Menuet. (Na gosli svira gd. Anica Sadar. Sola g. B. Pospisilove, 3. razred.) 4. a) Chopin: Marcia Funebre, b) Mozart: Menuet iz simfonije v Es-duru. (Na klavir igrajo 6. ročno: gd. Nilka, Helena in g. Fran Potočnik. Sola J. Pavčiča, 5. K.

Böhm: Ritornel. (Na gosli svira g. Mirko Hribar. Sola g. J. Vedrala, 4. razred.) 6. a) Moszkowski: Serenada, b) Grieg: Norveški ples. (Na klavir igra gd. Nilka Potočnik. Sola g. J. Pavčiča, 5. razred.) 7. a) Dr. R. Ipavice: Na Poljani, b) Ch. Gounod: Pesem iz opere »Faust«, c) K. Goldmark: Studenček. (Poje gd. Marija Pirk. Sola g. M. Hubada, 2. razred.) 8. S. Heller: a) Barkola, S. Heller: b) Improptu. (Na klavir igra gd. Mici Jurman. Sola gd. J. Chlumecke, 5. razred.) 9. a) Seeling: Barkola, b) Grieg: Valse-Improptu. (Na klavir igra gd. Nada Kolšek. Sola gd. J. Chlumecke, 5. razred.) 10. Fr. Dr. dila: Souvenir. (Na gosli igra g. Zoran Hribar. Sola g. J. Vedrala, 4. razred.) 11. a) Schumann: O. 15. Iz otroških prizorov. — Dete zaspi. b) E. Schütt: Etude mignone. Op. 16. št. 1. (Na klavir igra gd. Zdenka Tomičnik. Sola g. A. Trosta, 6. razred.) 12. a) Grieg: V colnicu, b) F. S. Vilhar: Mrtva ljubav, c) R. Schumann: Nikar me ne vabite! (Poje gd. Zora Ropas. Sola g. M. Hubada, 2. razred.) 13. a) V. Novak: Iz op. 5. Bagately št. 1. vspominka, b) Čajkovskij: Iz letnih časov Zetev. (Na klavirju igra gd. Emilija Marolt. Sola g. A. Trosta, 7. razred.) 14. P. Rode: Prvi stavek iz koncerta št. 16. (Na gosli svira g. Fedor Gregorič. Sola g. J. Vedrala, 5. razred.) 15. a) E. Adamič: Nokturno, b) Haberer: Spomladno vzbujenje. (Na klavir igra g. Rudolf Koleča. Sola g. Fr. Gerbiča, 8. razred.) 16. Rachmaninoff: Polichinelle. (Op. 3., št. 4. Na klavir igra g. Anton Cerne. Sola gd. L. Petranove, 8. razred.) — Gojcem pri produkcijah ni dovoljeno odzivati se ponovnemu odobranju.

— Slovensko planinsko društvo, osrednji odbor Ljubljana, je izdal lično ilustrirano brošuro o turist. hotelu Zlatorogu ob Bohinjskem jezeru. Slovenski planinci in planinke posezite po brošuri ter opozorite svoje znance in prijatelje na divno to našo in velevažno najnovejšo postojanko ob biseru Julijskih Alp — Bohinjskem jezeru! Brošure razpošilja gori imenovani odbor, dobe pa se tudi v pisarni »Deželne zveze za tujski promet in turistiko« nasproti hotela Union.

— Zgubil se je včeraj popoldne ob 4. uri pod Tivolijem mlad, majhen belo-rumen psiček. Kdor ga je dobil, naj ga odda na Rimski cesti št. 2., 1. nadstropje, stopnj. levo.

— Popotnik« št. 6. je izšel. Prinaša važne članke izpod peresa Humeka, Sajovice, dr. Doljarja i. dr.

— Kako so se včeraj jutraj Šiškarji zbudili, so izvedeli, da niso več Šiškarji ampak Ljubljančani. Ostalo jim je samo še ime, vse drugo so jim klerikalci vzeli. Ampak Šiškarji so se včeraj zakleli, da bodo delali klerikalcem še bridke ure, naj so vaščani — ali pa — meščani.

— Kino-Metropol je bil tudi včeraj prav lepo obiskan. Arena je kakor nalašč za take predstave. Več jutri. Oglejte si!

Kje je Coletti?
vidi se ga
v senzacijski veseligr
Sobota 27. v Kino-Ideal.
Nedeljo 28.
Ponedeljek 29.

Kratek roman z žalostnim koncem.

Marija Selan, petindvajsetletno dekle iz Viča, se je hotela na vsak način omožiti. Sicer se je Micka enkrat že omožila, pa tisto je bilo vse kontrabant. Ljubezen je umrla in otrok je umrl. Oče in mati sta ostala, pa se nista več zmenila drug za drugega.

Toda dolgočasno je to naše življenje. To je posebno okusila Micka Selanova. Kako bi bilo lepo, ko bi imela ob svoji strani možička, s katerim bi jadrala po valovih tega pustega življenja. Potem bi ji morda ne bilo več tako dolgčas. In Micka je sklenila, da mora dobiti moža, naj velja kar hoče.

Micka Selanova je sicer fest punca, kar se tiče života. Kar se tiče denarja je pa bolj žalta. Sedanjí moški svet pa je postal silno praktičen. Če imaš denar, te vzamem, če ga nimaš, bog s teboj! Tako pravijo sedaj ti grdi možki. Ljubezen je že postala prav nepotrebna stvar, s katero se ne pride daleč. Se do Viča ne.

Ampak Micka je hotela moža, kakor smo že povedali. Toda kako priti do njega? Kmalu je rešila to vprašanje. Dne 4. marca t. l. je šla v Mestno hranilnico in je naložila na knjižico 7 kron. Ko je prišla domov, je pripisala poleg sedmice še tri ničle

in s sedmih kron je nastalo takoj sedem tisoč kron.

To je bil začetek. Micka si je mislila: »Sedaj, ko imam v hranilnici že sedem tisoč kron denarja, se že lahko postavim.«

In začela je pripovedovati, da je bogata. Kmalu se je raznesla vest daleč naokrog o Mickini bogatiji. »Poleg teh sedmih tisoč pa imam še nekaj denarja — tako je pravila — ki sem ga dobila po ranjkemu Čudnu. Vsega skupaj je torej že prav lepa svotica.« In Micka se je brhko okrenila na peti in je zavahala nos.

Kakor hitro se je raznesla novica o Mickinem bogastvu, že so jo začeli prijaznejše gledati fantje, ženitve željni.

Med temi fanti je bil tudi Jakob Volavšek. In tako se je zgodilo, da sta se Micka Selanova in Jakob Volavšek kmalu pomenila. Volavšek je rekel: »Rad te imam, Micka! In je škilil na denar. Micka je rekla: »Rada te imam, Jakob!« in je škilila na mladega fanta, ki je fest.

»Ti, slišiš, Jakob, kaj ko bi se midva malo peljala na Štajersko. Tam si bova kupila lepo, majhno domačijo in bova živela krasno življenje, kakor angelci v nebesih.«

Volavšku je nasvet njegove bodoče ženiče zelo ugajal. Kaj mu ne bi!

In šla sta na Štajersko. Volavšek je vzel s seboj 160 kron denarja. Svoji Micki je kupil obleko za dva-set kron. Mladi bodoči ženiči je zefena Štajerska kaj ugajala. Vendar o kaki kupčiji in o kaki domačiji ni bilo niti govora. Pripeljala sta se nazaj v Ljubljano.

Tu pa je začelo to Mickino govorjenje Volavšku že presedati. O njenem bogastvu namreč. »Govori, govori o tisočih, pokaže, pa ničesar,« si je mislil bodoči mož. Z Micko sta bila že enkrat na oklicih. Ko so pripeljali od Potokarjevih, kjer je Micka prej služila, skrinjo, je mlada nevesta pokazala ženinu med drugim tudi ono zgodovinsko knjižico. Mestne hranilnice, na katero je bilo naloženih sedem, čem reči sedem tisoč kron. »No,« je rekel ženin, »ko imaš tu sedem tisoč kron, vzemi kakke štiri stotake iz hranilnice za »ajnrhtengo.« Volavšek si je mislil: »Sedaj bomo pa videli, punca, kako le s teboj. Sedaj boš morala pokazati, če imaš res kaj pod palcem.«

Micki je postalo kar vroče. Treba je napeti vse strune, da ji mož ne uide. Ne sme ga izpustiti za nič na svetu ne.

»Veš, Jakob,« mu je rekla, »če hočem priti jaz do onih štirih sto kron, moram iti na sodišče, kjer z dobim pravico.« »Pa pojdi na sodišče,« je pokimal Jakob.

»Pa tudi ti boš šel z menoj, da ne boš mislil, da te farbam,« je odvrnila Micka, ki si je takoj napravila nadaljni načrt.

In šla sta, Jakob je počakal pred Justično palačo, Micka pa je stopila noter. Tam je nekaj časa postala, nakar je šla zopet ven.

»Brez strica ne dobim ničesar,« so mi rekli, se je ozrla Micka na Jakoba. »Toda za tiste štiri stotake ne ni treba bati. Dobila jih bom, če le vrag ni,« je sklenila Micka sama pri sebi.

Mlademu Volavšku pa se je zdelo cela zadeva čimdalje bolj zagonetna in — sumljiva. Ker mu je Micka pravila, da ji je zapustil ranjki urar Čuden precej denarja, se je šel o tem sam informirati k Čudnovi gospe. Ta pa ni ničesar vedela o kakih zapuščini.

Micka pa se je med tem trudila in mučila z mislijo, kako bi dobila one štiri stotake. Kmalu ji je prišla v glavo prijazna misel. »K mesarju in gostilničarju Putrihu bom poslala svojo knjižico s sedmimi tisoči in ga bom prosila, naj mi posodi nanjo štiri sto kron. Da ga še bolj pridobim zase, mu poročem, da napraviva z Jakobom pri nem svatbo.«

Kar je sklenila, to je tudi storila. Mesar Putrih pa ni bil nič kaj pri volji šteti stotake. Pogledal je knjižico in zazdela se mu je jako sumljiva. »Če dekle potrebuje tako nujno denar, zakaj pa ne gre v Mestno hranilnico,« je pomislil. »In zakaj so te ničle v knjižici tako zapacane? Hm, tale stvar ni nič kaj čedna,« je zmalal z glavno.

Da bi se preveril, ali je njegov sum opravičen, je poslal svojega fanta v Mestno hranilnico, naj dvigne na knjižico štiri sto kron. Fant je šel in je prišel nazaj brez denarja in brez knjižice. Povedal je, da so v hranilnici rekli, naj pride k njim gori on, Putrih. Sel je.

„Prokleta afna škrbasta.“

Ančka Erjavec iz Podutika se ne more z Manco Dolničarjevo in Ivanom Tomc, in se ne more. Te tri punce se neprestano preklajajo med seboj.

Dne 2. junija je šla Manca Dolničarjeva v družbi iz predilnice domov. Na poti, bilo je v Siški, jo je došla Ančka Erjavec. Sovražnici sta se silno hudo spogledali in očividno je bilo, da se zbira nevihta. Nevihta se je res zbirala in tudi ogenj je izbruhnil. Ančka Erjavec se je našobila in se obrnila k Dolničarjevi.

»Ti prokleta afna škrbasta!« je začelo vreti Erjavecovi iz ust. »Sram te je lahko, ker si nosila moj modrc na bratrančevi poroki.« Ker je hotela Erjavecova vsčipniti tudi Dolničarjevo sestro Ivano Tomc, je pristavila še naslednje: »Vse sta vzeli na pufl!«

Dolničarjeva je bila modra in si je mislila na tihem: »Čakaj, bo že prišel čas, ko boš dajala odgovor za te besede.«

Te - le punce so od vruga. Druga drugi so očitale dolgove. Erjavecova Dolničarjevi, ta Tomčevi, ta Erjavecovi in tako naprej, vse križema. Vse tri so »pufale.«

Ampak najbolj jezorita izmed njih je bila le Ančka Erjavecova. Nji ni dala žilica miru. Dne 6. junija je iz Podutika grede rekla Dolničarjevi: »Ti stavšani frisi. Jaz ti ga bom še bolj stavšala, kakor ga imaš!«

Zdaj pa je bilo Manca D. že dovolj. Materijal proti Ančki je imela že zbran, zdaj pa alo na sodišče!

Vse tri amazonke so stale v soboto pred sodiščem. Obtoženko Ana Erjavec, je moral g. okrajni sodnik izročiti mladinskemu sodniku, ker je Erjavecova še mladoletna. Komaj sedemnajst let ji je. Jeziček pa nabrušen, da le kaj. Njeni tovarišiči nista prav nič zaostajali za njo. Cenče Marjine!

Od šmarnc je prišel.

Kdo pa je prišel od šmarnc? 55letni oženjeni žagar Jože Zupančič iz Ljubljane. Koliko ljudi pride od šmarnc, pa se vendar ne bere o njih v »Dnevnu.« Kaj je Zupančič tako poseben človek? Prav poseben. Katarina Slavič, 28letna omožena tapetnikova žena ga pozna prav dobro in ona o njem pripoveduje sledeče: »Z Zupančičem živimo jaz in sploh moja družina že dalj časa v prepiru. Dne 21. maja se je Zupančič kakor ponavadi prepiral z menoj. Najprej je prišla k meni Zupančičeva žena, ki sem jo pa kmalu spravila iz sobe.

Nato je prišel v mojo kuhinjo Zupančič sam in je začel upiti na vse grlo. Ko sem ga hotela spraviti s kuhinje, me je prijel za obe roki in me potegnil, da sem padla po kamnitih tleh in se poškodovala na levem »Čudno. Pa iz cerkve je prišel? Od šmarnc? Od molitve? Pa da je potem tako razsajal!«

»Iz cerkve je prišel, od šmarnc, od molitve, nato pa je tako razsajal.«

»To je pa res grd človek.«

»Zato se je pa tudi moral zagovarjati pred sodiščem.«

»Kako to?«

»Tožila sem ga vendar.«

»Kdaj pa je bila obravnavana?«

»V soboto.«

»Pa je kaj dobil?«

»Tri dni zapora.«

„Koruznica“.

Saj veste, kaj so »koruzniki« in »koruznice«, ne? Ljubljanci vedo to dobro, drugi morda ne. Drugod pravijo ljudje: »Ta in ona živita v divjem zakonu.« To so torej »koruzniki.«

40letni delavec Matevž Gregorc je šel s svojo metreso Marijo Zorko mimo frančiškanske cerkve proti Sv. Petra cesti. Tam pred Urbančevo trgovino je prišel za njima 35letni oženjeni delavec Peter Marenko.

Peter Marenko iz Vodmata živi v sovraštvu z Gregorcem in z Zorkovo. Posebno na zadnjo ima hudo piko.

Pred kratkim se je Marenko selil. In takrat je Zorkova zakurila staro šaro, ki jo je spravila Marenkova žena na kup. To je Marenka silno zježilo.

Ko je torej oni dan — 4. junija je bilo — prišel Marenko do Gregorca in Zorkove, je začel upiti na zadnjo, kaj ima ona opraviti z ognjem okrog njegove opravde. Med drugim je rekel Zorkovi tudi »koruznica« in »erna k...« Tudi sunil jo je v nogo.

Cela komedija je prišla še gorka pred sodišče.

Marenko je dobil tri dni zapora. Pravi, da se bo pritožil. Naj se le.

Ponočni izlet na Savo.

Dne 28. maja zvečer sta pila v Omanovi gostilni v Vevčah dva fanta, tovarniška delavca Roblek in Žulovec. Pozno v noč je stopil v gostilno še en fant, Luketič po imenu.

Luketič je bil na Savi. Sla sta tja z ribičem Ježkom in sta nastavila ribam mreže. Ježek je šel domov, Luketič pa v gostilno, kjer je dobil Žulovca in Robleka, kakor smo že povedali.

Zadnja dva sta se že precej narskala rujnega vinca in zato sta bila zelo dobre volje. Za vse sta bila podjetna. Tudi Luketič se ni branil pijače. Srkal je in golcal božjo kapljico in je kmalu postal podjeten, kakor njegova tovariša Roblek in Žulovec.

Bilo je pozno v noč, ko so prišli vsi trije vinski bratci na imenitno misel, da bi bilo prav veselo, če že ne koristno, malo poveselati s čolnom po Savi.

Pa kje bi dobili čoln? »Je pomislil Roblek in Žulovec mu je pritrtil. »Saj res, kje naj pa dobimo čoln?« »Kje naj dobimo čoln?« se je oglašil Luketič. »Saj sem vama že pravil, da sem šel preje z Ježkom nastavit mreže ribam. Tam je tudi čoln. Tja pojdemo, odvezemo ga, zavleslamo na reko in naša želja je izpolnjena.

Žulovec in Robleku so se zdele te Luketičeve besede zelo imenitne. Govori ti kakor v burkah in izvajajo silno lepe misli. Kar krenimo k Savi, bomo se vsaj malo razveselili.

Vsi trije, Roblek, Žulovec in Luketič so šli torej k Savi, kjer je imel ribič Ježek nastavljen mreže. Odpeli so čoln in so začeli veslati po reki. Tu je Roblek nenadoma vstal v čolnu, toda ker je bil pian, se je zvrnil v reko. Pri tem je bil tako nepreviden, da se je oprjel za čoln, ki je bil takoj poln vode.

Vsi trije izletniki so bili torej v mrzlih valovih Save in morali so se truditi na vse kriplje, da so priplavali h kraju.

Drugi dan nato je našel ribič Ježek, ki je prišel po ribe, svoj čoln ob bregu. V njem je bilo polno vode, toda nobene ribe. Pač, bila je tam mreža, ki jo je nastavlil in v nji so bile tri mrtve ribe. »Aha,« je pomislil Ježek, »to je delo ribjih tatov. Pa kdo bi bil ta ribji tat?« je pomislil Ježek dalje. Tu se mu je nenadoma zasvetilo. Prejšnji dan je vrgeč mrežo ribam vpricho fant Luketiča, ki mu je nekoč priznal, da mu je že kradel ribe. »Najbrže bo Luketič oni ribji tat,« je pokimal Ježek. Cela zadeva je prišla na uho orožništvu in tako se je zgodilo, da je stal v soboto pred tujakšnim okrajnim sodiščem Luketič in njegova soizletnika Roblek in Žulovec.

In pred sodiščem se je pojasnilo, da ni šlo tu za kako poskušeno tatvino, ampak za čisto navadno nočno šalo veselih vinskih bratcev, za izlet po reki Savi, ki pa se je ponesrečil, kakor smo že zvedeli.

Luketič, Roblek in Žulovec so bili seveda oproščeni.

In tako se je razkrila cela golufija Micke Selanove.

Pa ne samo to, da je Micka izgubila svojega ženina, pa ne samo to, da je Micka izgubila pravico do knjižice s sedmimi tisoči — ona je dobila te dni tudi šest tednov pred sodiščem, in to je tisti žalostni konec kratkega Mickinega romana.

Trst.

SOKOLSKI DAN PRI SV. JAKOBU.

Trst, 21. junija. Današnji nastop »Sokola« pri Sv. Jakobu je močeren korak v razvoju uspeha mladega jugoslovanskega.

Teden po prvotno določenem času je napolnila zunanji prostor konsumnega društva »Jadrane« množica tržaških Slovencev. Očetje in matere veseli bodočih naših bojevnikov, naš naraščaj pa svest si velike dolžnosti — kdor je to videl, je moral občudovati to razvijajočo se našo moč.

Nastopi izvedeni precizno, naraščaj, deški in dekliški, telovadci in telovadke, vse je pozdravljalo zbrano občinstvo. Dan je bil za telovadski nastop povsem ugoden. Dopoldansko pooblašeno nebo se je v popoldanskih urah izčistilo, in pod nje so stopile stotine naših »Sokolov«.

Zavist je prišla Italijane. Oni, ki slavijo renegatstvo v ustanavljanjem rikeatorijev, oni, ki jih tako presunja vsak naš uspeh, so videli, na lastne oči njih veliki strah — jugoslovansko mladino. Naj se razvija ta naraščaj, naj nastopa, naj se uri v neustrašenosti! Če smo kdaj obupovali nad težkim položajem bodoče mladine, če smo kdaj skrbno in strahoma gledali v bodočnost, je danes pozabljeno. Pred seboj smo videli vrste, pred katerimi se bodo tresla tla.

Včerajšnji nastop »Sokola« pomenja za nas prerojenje. Naša zavest se je izčistila v ponosu, da so naše vrste trdne, da smo močni in sklenjeni.

Triumfiraj ti mladi rod, korakaj od zmage do zmage in rasti kakor si rasteš dosedaj! V tebi vidimo konec

suženjstva, v tebi vidimo svojo rešitev, svoj pričakovani izhod: praznik vseslovske misli!

Kako se hočejo maščevati. Italijanska sodrga bi sl ob sijajnem nastopu »Sokola« pri Sv. Jakobu rada zaprla oči. Bodejo jih naši poroki za bodočnost — bode jih nastop naše mladine, zato so le iz skritih kotov opazovali krasne sokolske vaje. Hiše, ki so na ulicah, so bile prazne, ker je bilo Italijane nad tako zavednim naraščajem sram svojega svetohlinstva.

Žvižganje. Tudi žvižgali so večeraj Italijani. Mislili so, da bodo s tem pomanjšali veliko sokolsko slavnost pri Sv. Jakobu. Pa ni bilo nič. Italijani sami so gledali na takšne »žvižgače« pomilovalno. So se pač hoteli zavesti vsaj svojega človečanstva.

Do ure, ko odpošiljamo poročilo ni prišlo do hudih incidentov. Natančneje bomo o sokolski slavnosti govorili jutri.

Slovenske šole v Trstu. Vprašanje slovenskih šol v Trstu postaja od dne do dne akutnejše. Leto za letom se ob pričetku šolskega leta toži da so naše šole prenapolnjene, in da je potreba marsikakšnega otroka vsled velikega števila učencev odkloniti. Kakšna pot preostane takemu otroku? Ali mar ne edina ta, da se zarije med ljudi, ki vzgajajo do našega naroda sovraštvo in zaničevanje? Tak otrok postane navadno brezprimeren naroden mlčanč in ta mlčanost pomeni za nas prav toliko, kakor izguba ene duše. Mesto da bi v tem trdem boju za obstanek šla Slovincem na roke tudi vlada, slednja lepo molči in v pomirjenje tržaških Slovencev podržavi vsako leto par učiteljev na zavodu, ki smo si ga morali sezidati sami z žulji svojih rok. Čemu pa je v tem Trstu toliko švabskih šol? Italijanskim ne moremo in ne smemo oporekati, ker imajo do njih pravico, seveda je toliko pravico, kolikoršno je njih število pravih avstrijskih državljanov. Ne more se vendar zahtevati, da bi mi zidali poslopja celo za regnikolske privandrance! — Kaj misli torej naša visoka vlada, kateri je bilo glede slovenskih šol stavljenih že stoinsto interpelacij? Ali je odneval vseh tistih shodov tržaških Slovencev za svoje šole molčanje? Na dan s slovenskimi Solami in Trstu! Drugih bi bilo sram, da si mora majhen narod sam zidati poslopja v svrhu izobrazbe, naši vladi pa je to še vponos. Ali se nas misli s tem izprešati? Gospodom na odločujočih mestih priporočamo pažnje, kajti nam je že davno dovolj peska v oči! Iz medenih obljub ni še nikoli zrastle rešeno vprašanje. Mislimo vendar, da bi se moralo po tolikih letih Slovence malo boljše poznati!

Najnovejša brzojavna in telefonska poročila.

NEGOTOVOST V ALBANIJI.

Drač, 21. junija. Položaj je popolnoma nejasen. Prenk Bib Doda (s katerim že matere razposajene otroke plaše) še sedaj ni prišel na pozorišče, dasiravno se tako dolgo obeta. Še vedno stoji s svojimi četami 4 ure za Dračem in ne mara nastopiti pohoda proti vstašem. Tudi namere drugih voditeljev vladnih čet niso znane, posebno ne namere Azis paše.

ZE ZOPET AVSTRIJSKA LADJA.

Drač, 21. junija. Danes zvečer je dobil parnik »Gizela«, ki ima na krovu prostovoljce topničarje, poveleje, da začne obstreljavati pozicije pri Kavaji.

NA MORJU PRED DRAČEM.

Drač, 21. junija. Mesto križarice »Szigetvar«, ki je odplula pred Smirno, je priplul pred Drač »Panther«.

ZA UREDITEV RAZMER.

Drač, 21. junija. Vsled neprestanih alarmov vladnih čet, ki so jih povzročali strelji, je draški poveljnik izdal odredbo, da bo vsakdo, ki bo brez potrebe streljal, kaznovan z zaporom 5 let. Danes je bil v Draču mir.

MED GRŠKO IN TURČIJO.

Carigrad, 21. junija. Poslaniki so včeraj na konferenci sklenili proti posamezno podatit identično noto, v kateri se snoroča, da bodo poslaništva po sprejetju predloga porite, odposlala dragomane v Malo Azijo, da skupaj z ministrom Talaat bejom ali pa sami preiščejo dogodke v Mali Aziji. Komisija bo imela za 22 dni dela.

SAŠKI KRALJ V PETROGRADU.

Petrograd, 21. junija. Saški kralj je dospel danes v Petrograd in bil sprejet od zastopnikov civilnih in vo-

Antona Javernika, Trst, ulica Farnetto 33?? Sprejemajo se tudi popravila.

Jaških oblastnih. Mesto je v ruskih in saških zastavah.

ATENTAT NA ROTSCHILDA.

Pariz, 21. junija. Ko je danes zapustil Henrik Rotschild gledališče in se vračal domov, izstrelil je izza vogla neke ulice neznan stavec naj več strelav in ga ranil v stegno. Rotschild se je mirno vrnil domov, neznanca je množica napadla in ga vlekla na policijo, kjer je povedal, da se imenuje Proudhom, da je imel svoje dni mlekarstvo, ki je pa šla v nič vsled humanitarnih družb. Mož je videti zmešan.

BERTA SUTTNER JE — UMRLA.

Dunaj, 21. junija. Tu je umrla znana orvboriteljica mirovnega gibanja Berta Suttner. Rojena je bila v Pragi kot hči grofa Kinskega l. 1843.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pisemnim vprašanjem je priložil znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglašitvah ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Od 4 K 90 v naprej hišne halje, vse velikosti in barve. Angleško skladišče oblek, O. Bernatovič, Mestni trg 5-6.

Stanovanja

V bivših Predovičevih hišah kakor na Poljanski cesti št. 54 in na Predovičevem Selu je več različnih stanovanj in sne trgovina za mesec juli, avgust in tudi takoj z oddati. Polzvedbe pri hišniku.

Veliki kres in umetni ogenj

se bode žgal na Golovcu v torek 23. t. m. zvečer. Nudil se bode cenj. občinstvu lep večer in krasen razgled na razsvetljeno Ljubljano in okolico. Za domačo zabavo, jed in pijačo bode dobro preskrbljeno. Krajša pot čez poljanski most desno mimo vile »Mira« bode razsvetljena. V slučaju slabega vremena vrši se kres v soboto 27. t. m.

K obilni udeležbi vabi ALOJZIJ KLASÉK, restavrator.

Spominjajte se dijaškega društva „Domovina“!

Kavarna odprta celo noč. „LEON“ Gostilna Florijanska ulica št. 6.

Kupujte „Dan“. „Dan“ je edini slovenski neodvisni politični dnevnik. „Dan“ je najbolje informiran slov. dnevnik. „Dan“ je edini slovenski dnevnik, ki izhaja tudi ob nedeljah in praznikih. „Dan“ je najodločnejši neodvisni tujranji list. „Dan“ je najcenejši napr. dnevnik; posamezni izvodi po 6 vinarjev, s pošto mesečno le K 170. „Dan“ je razširjen v najširših ljudskih slojih, ker ga vsakdo rad čita in je zato jako uspešno oglaševanje v njem. „Dan“ prinaša interesantne in znamenite zgodovinske romane. „Dan“ prinaša znamenite sodobne politične karikature. „Dan“ je odločen zagovornik vseh zatiranih. Sirite „Dan“ med ljudstvom.

Avgust Kraigher,

Pepina Kraigher roj. Martinčič-eva

poročena.

Logatec, 22. junija 1914, Planina-Malin.

Velečeno občinstvo opozarjamo na

= ZBIRKO PESMI =
ki so izšle v „Učiteljski tiskarni“.

To je lepa ENGELBERT GANGLOVA knjiga

„Moje obzorje“

ki se dobijo po vseh knjigarnah,
kakor tudi v „Učiteljski tiskarni“.
Cena lično vezani knjigi je 3 K.
Po pošti 20 v več.

1914 Slovenski vsesokolski zlet 1914

Vseh vrst blago za kraj članov in članic Sokola, kakor tudi za naraščaj, dalje vse v to svrhu spadajoče potreščine: čepice, srajce, telovadni jopici, hlače in čevlji, naši itd. se dobijo natanko po predpisih slovenske in češke sokolske zveze pri tvrdki

A. & E. Skaberné, Ljubljana, Mestni trg št. 10.

„BALKAN“

Trgovska, spedijska in komisijska del. družba
Podružnica: Ljubljana, Dunajska cesta 33 — Telefon št. 100.
(Centrala: TRST)

mednarodna spedijska, spedijske in zacinanje vsake vrste, prevažanje blaga, skladišča, kleti, Prosta skladišča za redni užitni podvrženo blago. Najmodernejše opremljeno podjetje za **aktivno in prevažanje pohištva** v mestu in na vse strani z patentiranimi pohištvenimi vozmi. Shranjevanje pohištva in blaga v suhih posebnih skladiščih. Ometanje itd. Spedijski urad, generalni zastop in prodaja vozni listov: „Dalmatic“ delniške parobrodne družbe v Trstu, brzovozne proge Trst-Benčke in obratno ter Trst-Ancona parobrodne družbe D. Tripcevih & Co, Trst Avstrijskega Lloydja Cunard-Line za I. in II. razred. Naročila sprejema tudi blagovni oddelček „Jadranske banke“.

Zmerne cene. Točna postrežba.

Modistinja

Minka Horvat, Ljubljana, Stari trg 21.

Priporoča svojo veliko zalogo damskih in otroških klobukov, športnih čepic in vseh potreščin za modistke. — Popravila se točno in najcenejše izvrše.

Poslijite naročnino, ako je še niste!

Kneza Auersperga radioaktivno kopališče Toplice na Kranjskem

Postaja dolenske železnice Straža-Toplice. Akratov vrelec 38°C, ki daje nad 30.000 hl radioaktivne vode na dan. Velika kopališča, posebne in močvirne kopeli. Elektroterapija, masaža, s komfotom opremljene sobe, izvrstne restavracije. — Indikacije: revmatizem, protin, nevralgija (ishias), nevrastenija, histeria, ženske bolezni itd. Prospekte daje kopališko ravnateljstvo.

Sezona od 1. maja do 1. oktobra.

Kdor želi svojo sedanjo negotovo in slabo plačano službo zamenjati z boljšo, išče dobrega in lahkega postranskega Zasluzka, uživa ugled in zaupanje pri svojih prijateljih in znanih, se ne plaši pred akvizicijskim poslom, če se mu dobro izplača, naj nemudoma sporoči svoj naslov pod „Poštni predal 47“, Ljubljana.

Baška!

Prvo čisto slovansko kopališče ob Adriji

Hotel Velebit

lastnik Hrvat A. Tudor na otoku Krku (Veglia), Istra.

Izvrstna kuhinja, nič zdraviliške takse. Hotel ima krasen položaj, je okoli 20 korakov oddaljen od morja proti kopališču. Nova moderna zgrada; oskrbljen je z izvrstno pitno vodo. Pred hotelom velika terasa. Dnevna zveza s parobrodom z Reko. Vse informacije, prospekte, daje zastoj in franko lastnik hotela.

Avtomobil,

malo rabljen in v dobrem stanu, s 4 sedeži firme Laurin & Klement se prodaja. Poizve se v „Anončni ekspediciji“, Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 6.

L. MIKUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo veliko izber dežnikov in solnčnikov.

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Slovinci! Spominjajte se naše prekornostne Ciril in Metodove šolske družbe!

Pisemski papir.
Najnovejše umetniške razglednice priporoča *Marija Tičar*

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 26 in Resljeva cesta št. 7.

V skladišču blaga

Malvina Weisz

Ljubljana, Šelenburgova ul. 1, nasproti „Kazine“.

1 komad rjuha, 2 m dolga, brez šiva	K 1.96
1 komad namizni prt s 6 servijeti	1.96
1 komad namizni prt iz damasta (bel)	1.96
3 komadi brisače, izvrstne	1.96
6 komadov platnenih prtov za steklenino	1.96
1 komad klotasto spodnje krilo s svilenim leskom	1.96
6 parov ženskih (dolgih) ali moških (kratkih) nogavic	1.96
12 komadov ženskih in moških žepnih robcev	1.96
1 komad moška srajca (bela ali barvasta)	1.96
1 komad spodnje hlače iz kepra, francoskega fazona	1.96
2 komada moške spodnje hlače, kratke iz zefirja	1.96
1 komad ženska srajca s trakom obrobljena ali vezena	1.96
1 komad ženska srajca iz šifona	1.96
1 komad ženske hlače iz šifona z volanom	1.96
1 komad ženski reformni predpasnik iz kretona	1.96
2 komada moderčkov (šifon), lepo nakinčanih	1.96
1 komad predpasnik iz klota, olepšan v vsakršnih fazonah	1.96
1 komad povojna blazinica s trakovi in vezeninami	1.96
1 komad svilen šerpa ali ruta	1.96
2 komada platnene blazine s franžami za divan	1.96
1 komad svilen robec (ruta) prima	1.96
1 komad moška nočna srajca, prav velika	1.96
1 komad predpasnik iz listra, prav velik	2.90
1 komad šal	2.50
1 komad bluza za izhod	1.96
12 komadov brisalk za prah	1.96

Na deželo se izpod 10 kron ne pošilja.

Posilja se tudi po poštne povzetju, ako blago ne ugaja, se denar vrne.

Izvanredna prilika za delavce!

Najnovejše konfekcije za dame, deklice, gospode, dečke in otroke.

Cele obleke za gospode od K	8—, 12—, 15— naprej
Cele obleke za dečke	4—, 6—, 8—
Cele obleke za otroke	2—, 3—, 4—
Pelerine za gospode	7—, 8—, 9—
Sportne raglane	12—, 14—, 16—
Klobuke	1—, 1.50, 2—
Kostume za dame	9—, 12—, 15—
Damske sako in paletot	6—, 8—, 10—
Krila spodnja in gornja	2—, 3—, 4—
Hišne halje za dame	3.90, 4.90, 5.90
Slamnike	—50, 1—, 1.50
Pristni panama	6—, —, —

Vse drugo po priznani čudovito nizki ceni.

Oglejte si velike izložbe.

Angleško skladišče oblek

O. BERNATOVIČ, Ljubljana, Mestni trg št. 5-6. Telefon št. 132.

Učiteljska tiskarna

: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6 :

se priporoča slavnemu občinstvu za izvršitev vsakovrstnih tiskovin. Vsled najmodernejše uredbe izvršuje naročila najokusnejše in v najkrajšem času. — V zalogi in razprodaji ima najnovejše izborne mladinske spise, kakor tudi vse šolske, županijske in druge tiskovine.

Litografija. Cene najnižje! Notni stavek.